

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 640/2527

นายมูล อุดมโจทก์ นายถนอม อินทรพาณิชย์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.รชฎากร มาตรา 118, ป.พ.พ. มาตรา 406

## ย่อ / หลักกฎหมาย

การขีดฆ่าอากรแสตมป์หมายถึงการกระทำใดๆ เพื่อมิให้ใช้ อากรแสตมป์นั้นได้อีกเท่านั้น ส่วนการที่ระบุวันเดือนปีพร้อมกับขีดฆ่านั้นเพียงมุ่งหมายให้ทราบว่าได้มีการปิดและขีดฆ่าเมื่อใดเท่านั้น เมื่อสัญญาซื้อขายที่ดินได้มีการขีดฆ่าอากรแสตมป์ก่อนมีคำพิพากษา แม้ไม่ได้ลงวันที่ที่ขีดฆ่า ก็รับฟังเอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนเงิน 85,000 บาท กับดอกเบี้ยแก่โจทก์ค่าขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า "ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามที่โจทก์จำเลยนำสืบรับกันฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2520 โจทก์จำเลยได้ทำหนังสือสัญญาจะซื้อขายที่ดินของจำเลย เนื้อที่ 53 ไร่ ในราคา 155,000 บาท โจทก์ได้วางเงินมัดจำในวันทำสัญญาเป็นเงิน 2,000 บาท ส่วนราคาที่ดินที่เหลือ โจทก์จำเลยตกลงแบ่งชำระเป็น 2 งวด งวดแรก 70,000 บาท ชำระภายในวันที่ 30 มีนาคม 2521 งวดที่สองชำระส่วนที่เหลือภายในวันที่ 30 มีนาคม 2522 และจำเลยจะโอนที่ดินนาทั้งหมดให้โจทก์ ณ ที่ทำการที่ดินอำเภอแม่สายทันทีที่ได้รับเงินทั้งหมดต่อหน้าพนักงานที่ดินอำเภอแม่สาย รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมาย จ.1 ต่อมาวันที่ 5 เมษายน 2521 โจทก์จำเลยได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินระบุหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ดินไว้ 3 แปลง ส่วนอีก 1 แปลงไม่ระบุ ตามเอกสารหมาย จ.2 และ จ.3 คือที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ 2191 เลขที่ดิน 144 เลขที่ 2416 เลขที่ดิน 161 และเลขที่ 2417 เลขที่ดิน 162 ทั้งสามแปลงนี้เป็นที่ดินซึ่งมีข้อกำหนดห้ามโอนภายใน 10 ปี ตามประมวลกฎหมายที่ดิน" ฯลฯ"ที่จำเลยฎีกาว่า สัญญาตามเอกสารหมาย จ.2 เป็นใบรับเงิน แม้จะปิดอากรแสตมป์และขีดฆ่าแล้ว แต่ไม่ลงวันที่ที่ขีดฆ่า

## คำพิพากษา

และใบรับเงินตามเอกสารหมาย จ.4 ไม่ปิดอากรแสตมป์ เอกสารทั้งสองฉบับจึงรับฟังเป็นพยานไม่ได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 นั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การขีดฆ่าอากรแสตมป์หมายถึงการกระทำใด ๆ เพื่อมิให้ใช้อากรแสตมป์นั้นได้อีกเท่านั้น ส่วนการที่ระบุวันเดือนปี พร้อมกับขีดฆ่านั้นเพียงมุ่งหมายให้ทราบว่าได้มีการปิดอากรแสตมป์และขีดฆ่าเมื่อใดเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เอกสารหมาย จ.2 ได้มีการขีดฆ่าอากรแสตมป์ก่อนมีคำพิพากษา เอกสารดังกล่าวจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 แต่อย่างใด ส่วนใบรับเงินตามเอกสารหมาย จ.4 นั้น แม้ไม่ปิดอากรแสตมป์และรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 แต่เมื่อจำเลยนำสืบรับว่าจำเลยได้รับเงิน 18,000 บาทจากโจทก์ตามวันเวลาดังกล่าว ดังนั้น แม้จะไม่รับฟังพยานเอกสารหมาย จ.4 ข้อเท็จจริงก็ฟังได้ตามที่จำเลยนำสืบรับว่าโจทก์ได้ชำระเงินให้จำเลย 18,000 บาทตามวันเวลาดังกล่าวจริง ฎีกาจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น" ฯลฯ"เมื่อสัญญาจะซื้อขายระหว่างโจทก์จำเลยเป็นโมฆะ ทั้งจำเลยได้รับที่ดินคืนจากโจทก์แล้ว จำเลยจึงต้องคืนเงินให้แก่โจทก์เต็มจำนวนที่ได้รับไปจากโจทก์ เพราะเป็นการรับเงินไว้

โดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบตาม  
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 406 ที่จำเลยฎีกาว่า โจทก์ผิดสัญญาเป็นเหตุให้จำเลย  
เสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์จากการให้เช่าทำนาก็ดี จำเลยบอกเลิกสัญญาโดยชอบหรือไม่ก็ดี  
พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อสัญญาจะซื้อขายระหว่างโจทก์จำเลยเป็นโมฆะมาแต่แรก จึงไม่จำเป็นต้อง  
วินิจฉัยว่าจำเลยบอกเลิกสัญญาโดยชอบหรือไม่ และจำเลยไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายฐาน  
ผิดสัญญาเพราะจำเลยสมัครใจให้โจทก์เช่าทำนาเอง ทั้งจำเลยก็ได้รับประโยชน์จากเงินของโจทก์  
แล้ว และไม่ใช้เป็นผลจากการผิดสัญญา ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยมานั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกา  
จำเลยฟังไม่ขึ้นทุกข้อ"พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ค่าทนายความชั้นฎีกา 1,000 บาทแทนโจทก์

## องค์คณะ

---

ประสาธ บุณยรังษี · ชูเชิด รักตะบุตร · โกมล อิศรางกูร ณ อยุธยา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·  
<https://thaideka.online/deka/640/2527>